

• Uvod • Simptomi • Dijagnoza • Liječenje • Prognoza

Uvod

Tumori kičmene moždine su mase novonaraslog benignog ili malignog tkiva u kičmenoj moždini.

Tumori u kičmenoj moždini mogu biti ili primarni (proizišli iz kičmene moždine) ili sekundarni (metastaze raka koje su potekle iz nekog drugog mjesta u tijelu). Tumori kičmene moždine su mnogo rjeđi od tumora mozga, a rijetki su u djece.

Samo oko 10% primarnih tumora kičmene moždine potječe iz nervnih stanica unutar kičmene moždine. Dvije trećine njih su meningeomi (potječu iz stanica meninga koje oblažu mozak i kičmenu moždinu) i švanomi (potječu iz Schwannovih stanica koje obavijaju nerve).

I meningeomi i švanomi su benigne (nekancerogene) tvorbe. Maligne (kancerogene) tvorbe uključuju gliome, koji potječu iz drugih stanica unutar kičmene moždine, i sarkome koji potječu iz vezivnog tkiva u kičmenoj moždini. Neurofibromi, vrsta švanoma u kojima se Schwannove stanice razvijaju u tumore, mogu također potjecati iz kičmene moždine kao dio

von Recklinghaunsenove bolesti.

Metastaze se u kičmenu moždinu ili u njena susjedna tkiva šire iz primarnog raka drugih dijelova tijela, najčešće iz pluća, dojke, prostate, bubrega ili štitnjače. U kičmenu moždinu se mogu širiti i limfomi.

Simptomi

Tumori kičmene moždine obično uzrokuju simptome zbog pritiska na nerve. Pritisak na nervne korijene, dijelove nerava koji izlaze iz kičmene moždine, može uzrokovati bol, neosjetljivost, trnce i slabost. Pritisak na samu kičmenu moždinu uzrokuje grčenje, slabost, slabu usklađenost pokreta i smanjene ili nenormalne osjete. Tumor može uzrokovati i poteškoću pri mokrenju, gubitak kontrole nad mokraćnim mjehurom ili zatvor stolice (opstipacija).

Dijagnoza

Doktori bi trebali razmotriti mogućnost tumora kičmene moždine u ljudi koji imaju neke vrste raka u drugim dijelovima tijela, koji imaju bol u nekom specifičnom području kičmene moždine i koji pate od slabosti, trnjenja ili slabe usklađenosti pokreta. Zbog načina na koji su nervi kičmene moždine raspoređeni (smješteni) doktor može utvrditi mjesto tumora ako dovede u vezu dijelove tijela koji ne funkcioniraju normalno sa pripadajućim nervima.

Doktori moraju isključiti druge poremećaje koji mogu zahvatiti funkciju kičmene moždne, kao što su bolni mišići leđa, koštani podljevi i nedovoljna opskrba krvlju kičmene moždine, lomovi kralješaka te hernije diskova, kao i bolesti poput sifilisa, virusnih infekcija, multiple skleroze i amiotrofične lateralne skleroze.

U cilju postavljanja dijagnoze tumora kičmene moždine koristi se nekoliko postupaka. Premda Rtg kičme mogu pokazati promjene u kostima, obično ne pokazuju tumore koji još nisu zahvatili kost. MRI smatra se najboljom tehnikom za ispitivanje svih struktura kičmene moždine i kičme. Za dijagnosticiranje tačno određene vrste tumora (patohistološka dijagnoza) potrebna je biopsija (uzimanje uzorka tumora za ispitivanje pod mikroskopom).

Liječenje

Mnogi se tumori kičmene moždine i kičme mogu odstraniti hirurški. Drugi se mogu liječiti zračenjem ili hirurški pa zračenjem. Kada tumor pritišće kičmenu moždinu i njene susjedne strukture mogu se dati kortikosteroidi da se smanji otok (edem) i sačuva nervna funkcija dok se tumor ne ukloni.

Prognoza

Oporavak općenito ovisi o tome koliko je štete već napravljeno i koliko je duboko u kičmenu moždinu tumor urastao. U oko 50% ljudi sa tumorima kičmene moždine simptomi nakon liječenja nestaju. Uklanjanje meningeoma, neurofibroma i nekih primarnih tumora može dovesti do izlječenja.

